

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3149/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.632.448/2024/4. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó (a panasz alapjául szolgáló eljárásban kérelmező) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.632.448/2024/4. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítása, és megsemmisítése iránt.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a rendelkezésre álló iratok, az általános hatáskörű bíróság által megállapított tényállás szerint a következő:
- [4] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. október 24. napján kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 8.P.102.617/2017/5. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével jóváhagyta a felek egyezségét a szülői felügyelet és a kapcsolattartás kérdésében.
- [5] Az indítványozó és a kérelmezett egyezséget kötött a házasság felbontása iránti perben, melyben – többek között – megállapodtak, hogy a gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a kérelmezett gyakorolja, az indítványozót folyamatos és időszaki kapcsolattartás illeti meg az elvitel és ottalvás jogával. Megállapodásuk egyik eleme szerint az indítványozó a kérelmezett mindenkor lakóhelyén veszi át és viszi vissza a gyermeket. Az indítványozó kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben előadta, hogy a kérelmezett – neki felróható okból – többször is megszegte az egyezséget, mivel a gyermeket nem a lakóhelyen (a kérelmezett lakásában), hanem a társasház aulájában vagy a kertjében adta át neki. Kérelmét az elsőfokú bíróság elutasította, megállapítva egyrészt, hogy a

kapcsolattartás minden esetben megvalósult, másrésről, hogy sem az egyezség, sem a bírói gyakorlat nem támasztja alá az indítványozói álláspontot, ami szerint alanyi joga lenne arra, hogy a gyermeket a kérelmezett lakásában vegye át, ott meglátogassa. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését (a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 42.Pk.50.033/2024/10. számú végzése) helybenhagyta.

- [6] 1.2. Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívására kiegészített, módosított indítványában – arra hivatkozik a bírói döntés alaptörvény-ellenességével kapcsolatban, hogy önkényes, tisztességtelen, a családi jogviszonyokba történő alapjogsértést és a gyermek alapjogainak sérelmét jelentené, ha a gyermekek saját szüleiket nem fogadhatnák lakóhelyükön. A bíróság jogértelmezése *contra legem* és *contra constitutionem*, sérti emberi méltóságát, a kapcsolattartáshoz való jogát, a tisztességes eljáráshoz való jogát. Az Alaptörvény megsértett rendelkezései a panasz szerint az emberi méltóság tiszteletben tartásához való alapjog, önrendelkezéshez való alapjog, Alaptörvény II. cikke; magán- és családi élet, kapcsolattartás tiszteletben tartásához való alapjog, Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés első mondat; gyermeknek adandó nevelés - gyermeknevelés - megválasztásához való alapjog, Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdés; testi és lelki egészséghez való alapjog, Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdés; tisztességes bírósági eljáráshoz, döntéshez, indokoláshoz való alapjog, Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése.
- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapügyben kérelmező volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [9] Az indítvány megfelel továbbá az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés *a)* pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont],

illetve e vonatkozásban az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Indítványának benyújtását indokolta, kifejtve az érintett Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].

- [10] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a jogerős végzést az indítványozó 2024. augusztus 8-án vette át, alkotmányjogi panaszát az ügyben eljáró elsőfokú bíróságon terjesztette elő 2024. augusztus 27-én) a rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős bírósági végzést támadta.
- [11] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd pl.: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [12] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állította, számos alaptörvényi rendelkezés alapján. Ennek kapcsán jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Az Alkotmánybíróság ekként a bírói döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4], 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {lásd először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [13] A vizsgált ügyben eljáró bíróságok indokolásukban bemutatták döntésük indokait. A bíróság megállapította: abban a kérdésben kellett döntenie, hogy azzal, hogy a

kérelmezett nem teszi lehetővé kérelmező számára, hogy a lakásába belépjen, ott tartózkodjon, megszegi-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozatot. A bíróság álláspontja szerint az egyezségből nem tűnik ki az, hogy kérelmezőnek alanyi joga, alkotmányos alapjoga lenne ahhoz, hogy a gyermeket a kérelmezett lakásában vegye át és adja vissza, ott meglátogassa, a gyermekkel személyesen ott találkozzon, a gyermeket onnét vigye el és oda vigye vissza. A bíróság szerint ilyet az egyezés nem tartalmaz, és nincs olyan bírói gyakorlat sem, amely alátámasztaná a kérelmezői álláspontot – éppen ellenkezőleg, az általános gyakorlat szerint gyakran a társasház bejáratának ajtaját határozza meg a bíróság a gyermek átadásának és átvételének helyeként.

- [14] A jelen esetben és indítvány alapján nem állapítható meg, hogy a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nempéres eljárásban hozott, támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdése merülhetne fel az egyezés tartalma bírói értékelése, s ezáltal a panaszban felhívott, Alaptörvényben biztosított jogok érintettségét illetően. Szakjogi, törvényértelmezési, tényállási kérdés az a jelen esetben, hogy az egyezés tükrében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása elrendelésének feltételei fennállnak-e.
- [15] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panasz beadványában előadott érveit illetően tehát az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, illetve a támadott bírói döntések) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem volt megállapítható, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [16] A fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 4.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

